

บทคัดย่อ

รายงานฉบับนี้ได้นำเสนอผลการศึกษา ความความร่วมมือของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทาง R3A หรือ R3E โดยได้ทำการทบทวนการศึกษาที่ผ่านมาในอดีตพบว่าการท่องเที่ยววัฒนธรรมเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างมาก ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทย รวมทั้ง ภาคเหนือของ สปป.ลาว และ ทางใต้ของประเทศจีนด้วย และเส้นทาง R3A ซึ่งเชื่อมจากคุนหมิง (จีน) ลงมาสู่ แขวงหลวงน้ำทา (สปป. ลาว) และ จังหวัดเชียงราย (ไทย) นั้นกำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบในการสร้างความร่วมมือคือการขาดการเชื่อมโยงด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลด้านธุรกิจการท่องเที่ยวใน 3 ประเทศ รวมทั้งข้อมูลด้านกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการข้ามแดน ทั้งนี้งานวิจัยนี้พบว่าควมมีการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางนี้ โดยมีภาครัฐเป็นฝ่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศด้านกฎระเบียบ และมีองค์กรภาคเอกชนเช่น หอการค้า หรือ สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นผู้ที่ประสานในภาคเอกชน โดยเน้นการสร้างเครือข่ายและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และสามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตได้

ปัจจัยสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการคือ การสร้างความเชื่อใจ (Trust building) ความมุ่งมั่นร่วมมือในระยะยาว (Commitment) ผ่านการแบ่งปันข้อมูล (Information sharing) ลงทุนร่วมกัน (Dedicated investment) และมีกิจกรรมและทีมงานกันร่วม (Joint activities) เพื่อให้ลดต้นทุนในการติดต่อ (transaction costs) ที่เกิดจากปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนในการติดต่อประสานงาน โดยปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ความร่วมมือประสบความสำเร็จนั้น คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยอาจจะเริ่มต้นที่ระดับอาชีวศึกษาซึ่งเป็นระดับที่มีความสำคัญแต่ยังขาดแคลนในตลาดแรงงานการท่องเที่ยว และจะทำให้ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยววัฒนธรรมมีความสำเร็จในระยะยาวได้

Abstract

This report presents a study on the supply chain collaboration in the cultural tourism on the R3E or R3A route. The study reviewed the previous literature and related research on the topic and found that cultural tourism is one of important themes in the Northern region of Thailand as well as in Lao PDR and PR China. Also the route called R3A, starting from Kunming Province in PR China to Luang Namtha Province in Lao PDR and to Chiang Rai Province in Thailand, has been an emerging route that attracted a huge number of tourists especially those who are from China, thanks to Thai popular culture recently and also the movie titled “Lost in Thailand”.

However it was found that the obstacles of the tourism along the route are to do with the collaboration between partners in the supply chain in three countries. Those issues related to the collaboration include the information about tourism on the route in terms of both tourism business database as well as the data about the tourism attractions and logistics. Based on the data collected by the supply chain diagnostic tool called “SCAAN Model” and a survey, it was found that the collaboration can be developed at 2 levels. First at the national level, the government agencies e.g.m Ministry of Tourism and Sports or Ministry of Foreign Affairs can take the leading role to develop the collaboration and link the information about regulations related to tourism. At the firm level, association such as the Council of Tourism Industry or the Chamber of Commerce can be the one who start the collaboration between businesses.

To develop a successful collaborative platform of the cultural tourism businesses, information flow is critical. Information and communication technology is the key to assist the information sharing in the supply chain. Also Commitment between the tourism firms is a decisive factor the promote collaboration sustainably. Having a joint teamwork could also develop the level of collaboration. Such collaborative platform should be able to reduce the transaction costs of the party. One of the key factor to the success of the collaboration is human resource. Therefore the development of human resource at the operations level is vital, the vocational education could play an important role to the success.